

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महानिर्देशनालय

Phone: 4258174

4266034

4255707

A.G. Fax : 977-1-4268309

Fax : 977-1-4262798

Post Box : 13328

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

मिति: २०७५/१२/२९

पत्र संख्या: २०७५/७६

च.नं.

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)

नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको सन्देश

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालय र लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम पूर्णस्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा ऐनको दफा ४ बमोजिम महालेखापरीक्षकले ती निकायको एक एक गरी वा बीच बीचमा छड्के वा केही प्रतिशतमात्र परीक्षण गर्ने गरी लेखापरीक्षणको तरिका, क्षेत्र र अवधि तोकी लेखापरीक्षण गर्न, त्यसबाट प्राप्त तथ्य दर्शाउन, आलोचना गर्न र आर्थिक विवरणउपर रायसहितको प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था छ।

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

यस वर्ष ७५३ वटा स्थानीय तहमध्ये ७४७ स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराको सारांश महालेखापरीक्षकको ५६ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गरिएको छ। ६ वटा स्थानीय तहको लेखा सेस्ता पेश नभएकाले लेखापरीक्षण सम्पन्न हुन सकेन। आर्थिक कारोबार, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, कानूनको पालना सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सुधार र असुल फछ्यौट गर्नुपर्ने विषय समावेश गरी प्रत्येक स्थानीय तहलाई बेग्लाबेग्लै लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छु। लेखापरीक्षणका क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता, लेखापरीक्षण मानदण्ड, निर्देशिकाबमोजिम प्रचलित ऐन, कानून, निर्णय समेतका आधारमा परीक्षण मूल्याङ्कन गरिएको छ। प्रदेश र जिल्ला स्तरीय छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्थानीय तहका प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा अन्य पदाधिकारीबाट प्राप्त सूचना र सुझावलाई प्रतिवेदन तयार गर्दा ध्यान दिइएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को स्थानीयतहको लेखापरीक्षणबाट मूलतः पारित भएका कानूनहरू स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित नभएको, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको पदपूर्ति नभएको, सार्वजनिक खरिद ऐनको पालना नभएको, प्रदेश कानूनले तोकेभन्दा फरक/विपरीत पदाधिकारीलाई सेवा सुविधा भुक्तानी गरेको, योजना छनौट, सञ्चालन र भुक्तानीमा समस्या देखिएको, वितरणमुखी र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च भएको, आन्तरिक आय तथा राजस्व सङ्कलन व्यवस्थित नदेखिएको, आन्तरिक आयको तुलनामा अत्यधिक प्रशासनिक खर्च भएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित नभएको, वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार गर्नुपर्ने जस्ता व्यहोराहरू रहेका छन्।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) अनुसार महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सकेपछि अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने र ऐनको दफा २०(३) मा स्थानीय तहको प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका व्यहोरा उपर छलफल गरी टुङ्गो लगाउँदा लेखापरीक्षणको मूल्य मान्यता एवं स्वार्थ बाझिने व्यवहार नहुने आस्वस्ततासँगै स्थानीय तहको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको अपेक्षा गर्दछु। यो स्थानीय तहको सम्बन्धमा दोस्रो प्रतिवेदन हो। संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय तहमा सार्वजनिक स्रोतको समुचित उपयोग गर्दै विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका कार्यलाई उत्कृष्ट नमूनाको रूपमा सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त भएको छ। यद्यपी नयाँ संरचनामा भौतिक, वित्तीय तथा जनशक्ति अभाव जस्ता चुनौति र समस्याका कारण अपेक्षाकृत प्रगति हुन सकेको देखिँदैन। त्यसैले प्रतिवेदनमा समावेश भएका व्यहोरा र सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको शासकीय व्यवस्था सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु।

अन्त्यमा, संवैधानिक जिम्मेवारीअनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा सुझाव दिई सहयोग गर्ने स्थानीय तहका प्रमुख, उप-प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृतहरू लगायत नागरिक समाज र सञ्चारकर्मीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। साथै, अहोरात्र खटिई समयमै लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महा-निर्देशनालय

पत्र संख्या:०७५।७६
च.न.

मिति: २०७५।१२।१५

श्री प्रमुखज्यू,
रघुगंगा गाउँपालिका, म्याग्दी ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

यस कार्यालयबाट रघुगंगा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को पेश भएका वित्तीय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजातको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षको जिम्मेवारी - आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानून तथा अभ्यास अनुरूप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गराउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने तथा प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी - प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरू उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ तथा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरू लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रूपमा सञ्चित कोष विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरू निम्नानुसार छन् :

१. लेखापरीक्षणबाट रु.३७ लाख २४ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.१ लाख ६५ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.२५ लाख ४६ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.१ लाख ६९ हजार र पेशकी रु.८ लाख ४४ हजार रहेको छ ।
२. आमदानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरूका सम्बन्धमा मिति २०७५।६।६ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया सहितको प्रमाण कागजात पेश हुन नआएकाले समायोजन भै कायम भएका व्यहोराको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना (१२) यसैसाथ संलग्न छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाँको सञ्चित कोष विवरणमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरू बाहेक आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानूनबमोजिम रहेको छ ।

(सुवर्ण प्रसाद ढकाल)

नायव महालेखापरीक्षक

रघुगंगा गाउँपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७४।७५

परिचय : स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गरी स्थानीय सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र स्रोत साधन सङ्कलन र परिचालन गरी विकास निर्माण लगायतको काम गर्न जनताको सहभागितामा आधारिता दिगो विकासको लाभ समतामूलक तरिकाले उपभोग गर्ने कार्यको लागि यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलब्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित यो गाउँपालिका अर्न्तगत ८ वडा रहेको, ४१ सभा सदस्य, ३७९ व.की.मी. क्षेत्रफल, १५७५३ जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चितकोष : आर्थिक वर्ष २०७४।७५ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ :

सि. नं.	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		५७५४१७०.८१	१	चालु खर्च :		१७९९७२७९६.४३
	क) नगद				वित्तीय समानीकरण	३२७०७४०७.६३	
	ख) बैंक	५७५४१७०.८१			सशर्त अनुदान	१०१०२४५८८.८०	
२	राजस्व (आन्तरिक आय)		१४४१५६८.००		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	४४४६४८००.००	
	क) आन्तरिक राजस्व	१४४१५६८.००			स्थानिय शासन	११४३०००.००	
	ख) राजस्व बाँडफाँड				गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम (चालु)	४२९०००.००	
	ग) अन्य आय				पुल हेरालु	२०४०००.००	
					समपुरक कोष		
३	वित्तीय हस्तान्तरण		२५४७३६०००.००	२	पूँजीगत खर्च		९४५७७१९२.३७
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	१५०८३१०००.००			वित्तीय समानीकरण अनुदान	९२९७७१९२.३७	
	ख) सशर्त अनुदान	१०३९०५०००.००			स्थानिय शासन	६०००००.००	
	ग) समपुरक अनुदान				पर्यटन पूर्वाधार (पूँजीगत)	१००००००.००	
	घ) विशेष अनुदान						
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान						
	क) वित्तीय समानीकरण			३	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी		
	ख) सशर्त अनुदान				क) ऋण भुक्तानी		
	ग) समपुरक अनुदान				ख) व्याज भुक्तानी		
	घ) विशेष अनुदान				ग) अन्य भुक्तानी		

५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			४	लगानी		
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्त				ऋण लगानी		
	क) ऋण प्राप्त				शेयर लगानी		
	ख) साँवा प्राप्त				अन्य लगानी		
	ग) ब्याज प्राप्त			५	धरौटी फिर्ता		
	घ) अन्य प्राप्त			६	शशर्त अनुदान को.ले.नि.का. फिर्ता		६८६६६११.२०
६	विभिन्न कोषतर्फको आय				सशर्त अनुदान	२८८०४११.२०	
८	जनसहभागिता (नगद)				सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	३७२६२००.००	
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम		५१५६७०००.००		स्थानिय शासन	०.००	
	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	४८१९१०००.००			गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम (चालु)	२६००००.००	
	स्थानिय शासन (चालु)	११४३०००.००					
	स्थानिय शासन (पूजीगत)	६०००००.००					
	पर्यटन पूर्वाधार (पूजीगत)	१००००००.००		७	मौज्दात		२६४८९४३०.८१
	गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम (चालु)	४२९०००.००			क) नगद मौज्दात		
	पुल हेरालु	२०४०००.००			ख) बैक मौज्दात	२६४८९४३०.८१	
				८	धरौटी मौज्दात		
१०	धरौटी आय		०.००	९	कोष खर्च :		५५९२७०८.००
	गत वर्षको जिम्मेवारी				विपत र मर्मत सम्भार कोष	५५९२७०८.००	
	यस वर्षको आम्दानी						
११	लगानीको साँवा फिर्ता						
१२	अन्य विविध आय :		०.००				
	बडा कार्यालयबाट फिर्ता						
	सामाजिक सुरक्षा फिर्ता						
	जम्मा		३१३४९८७३८.८१		जम्मा		३१३४९८७३८.८१

आन्तरिक राजस्व:

क्र.सं.	राजस्व अनुमान रु.	असुली रु.	दाखिला रु.	बाँक
	२००००००.००	१४४१५६८.००	१४४१५६८.००	०.००

बेरुजू दफा	लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा	रकम
१.	हिसाब मिलान : गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रमतर्फ निकास र. ४२९०००।०० रहेकोमा खर्च र. १६९०००।०० भई र. २६००००।०० कोलेनिका फिर्ता भएको देखिन्छ । तर एकिकृत आर्थिक विवरण बनाउदा खर्च र. ४२९०००।०० नै देखाइएकोले कुल खर्च फरक परेको देखिन्छ । उक्त फरकको कारण पहिचान गरि हिसाब मिलान गर्नुपर्ने र.	१६९०००.००
२.	वित्तीय जवाफदेहिता मूल्यांकन : कार्यालयको व्यवस्थापकिय पक्ष, वित्तीय व्यवस्थापन पक्ष, सेवा प्रवाह र खरिद व्यवस्थापन/विकास निर्माणको क्षेत्रगत सूचकहरुको आधारमा कार्यालयको मूल्यांकन गर्दा कुल १०० पूर्णाङ्कमा A,B,C,D ग्रेडमध्ये यस कार्यालय C ग्रेडमा रहेको छ । कार्यालयले वित्तीय जवाफदेहिताका लागि अति उत्तम अंक हासिल गर्न A ग्रेड प्राप्त गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३.	खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ वमोजिम सभावाट वजेट स्वीकृत भएको सात दिन भित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई वजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ । प्रशासकिय अधिकृतले १५ दिन भित्र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । उक्त व्यवस्था अनुरूप अख्तियारी प्रदान गरेको पाइएन ।	
४.	बजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्ने: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले २०७४ आषाढ ३१ मा बजेट प्रस्तुती र पारित गरेको पाइयो । उक्त व्यवस्था अनुरूप बजेट पेश गर्नेतर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
५.	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् : क) कार्यक्रमगत खर्च खाता र योजनागत अभिलेख खाता आंशिक मात्र राखिएको छ । बजेटशिट तयार गरेको छैन । चालु, पूंजीगत, संचितकोषबाट निर्दिष्ट लेखा सिद्धान्त र नियमका आधारमा तत्तत् क्षेत्रहरुमा खर्च गर्नुपर्नेमा कतिपय खर्चहरुमा ख्याल गरेको पाइएन । साथै कार्यक्रमको प्रगती विवरण समेत तयार गरिएको छैन । यसले गर्दा बाडफाड गरिएका खर्चहरु सोहि शिर्षक, सीमा र कार्यक्रममा भए नभएको यकिन गर्न सक्ने अवस्था छैन ख) पेस्कीको व्यक्तिगत खाता राखिएको भएपनि पूर्णरूपले राखेको छैन । ग) प्रतिस्पर्धा कायम गरि बोलपत्र एवं शिलबन्दी दरभाउपत्रबाट कार्य नगराइ सम्पूर्ण निर्माण कार्य उपभोक्ता समितीबाट कार्य भएको देखिन्छ । घ) गाउँपालिका भित्रका योजना सम्भाव्यता अध्ययन बेगरनै गाउँ परिषदले योजना छनौट गरि खर्च गरिएको छ । यसले गर्दा कुन कुन योजना प्राविधिक रूपले अत्यावश्यक रहेको र लागत एवं प्रभावकारी रहेको भन्ने स्थिती छैन । ङ) गाउँपालिकाले वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको छैन । साथै सार्वजनिक निकायले खरिद गर्न लागत अनुमान स्वीकृत गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा निर्माण बाहेकका अन्य कतिपय खरिद कार्यमा	

	<p>लागत अनुमान तयार गरेको छैन ।</p> <p>च) अन्तिम लेखापरीक्षण गर्नु पूर्व आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनुपर्ने व्यवस्था भएको कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन ।</p> <p>छ) वित्तिय समानीकरण अनुदान र सशर्त अनुदानतर्फको चालुखर्च र पूजीगत शिर्षकको उपशिर्षकगत रूपमा खर्च छुट्टीने विवरण लेखापरीक्षणको क्रममा पेश भएन ।</p> <p>ज) भुक्तानी भएको छाप लगाई सम्पूर्ण कागजातमा खर्च प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो गरेको छैन । साथै सडक निर्माण कार्यतर्फ च्यानेज नं. कतिपयमा प्रस्ट उल्लेख गरेको छैन । कुन कुन च्यानेजमा कार्य भयो भन्ने स्पस्ट अभिलेख समेत राखेको छैन । साथै कार्य शुरु गर्नुपूर्व एवं समाप्ती पछि योजनाको स्थिती सम्बन्धमा होर्डिग बोर्ड राख्नुपर्नेमा आंशिक मात्र राखेको छ ।</p> <p>झ) जिन्सतर्फ खन्ने सामानहरूको सहायक खाता राखेको छैन ।</p> <p>ञ) मूल्य अभिवृद्धि कर भुक्तानीको जानकारी आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिएको पाइएन ।</p> <p>ट) निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार नापी किताव तयार गरी उक्त नापी कितावलाई नियमको प्रावधान अनुरूप अद्यावधिक गरी राख्नुपर्नेमा कतिपय योजनाहरूको नापी लुज पेपरमा भर्ने गरेको पाइयो । अतः योजनागत नापी किताव बनाई भएको कार्य र खर्चको विवरण अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।</p>	
६.	<p>स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम रघुगंगा गाउँपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । रघुगंगा गाउँपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी निती, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ गाउँपालीकाले अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ ।</p>	
७.	<p>चौमासिक खर्च: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार वित्तिय समानीकरण पूजीगततर्फ प्रथम चौमासिकमा १.९१ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा २२.०९ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा ७६ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरीनै आषाढमा ३६.७१ प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढ एवं वर्षान्तमा आएर खर्चको चाप वढेको देखिएकोले र यसले कामको गुणस्तरमा प्रभाव पार्ने हुदा सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन गर्नेतर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	
८.	<p>कर्मचारी व्यवस्था : निजामती सेवा ऐन, २०४९ बमोजिम कर्मचारी पदपूर्ति र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकामा रहने कर्मचारी दरवन्दी ३६ रहेपनि पदपूर्ति १० रहेको देखियो । १ अधिकृत सहित २६ पद रिक्त रहेका छन् । ति मध्ये ४ जना करारमा राखि कार्य संचालन गरिएको छ । अनावश्यक पद भए खारेज गर्नु पर्नेमा कुनै कारवाही गरेको देखिएन ।</p>	
९.	<p>नक्शा पास: स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ मा गाउँपालिकाबाट नक्शा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले नक्शा पास गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको देखिएन ।</p>	
१०.	<p>राजश्व अभिलेख : आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अद्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरूबाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । म.ले.प.फा.नं.१०८,२३ र १०</p>	

	समेत नभएकोले सो अनुसारका राजस्वका विवरण तयार गरेको छैन । सो को एकिक अंक खुलाई राजश्वको तेरिज बनाई प्रमाणित गरी बर्तमान स्थानीय तहवाट समेत यसमा विशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ । वडा नं. १,५ र ६ को नगदी रसिद लेखापरिक्षणको समयमा पेश हुन आएन ।																																											
१०.१.	तपशिलमा उल्लेखित वडाहरूको नगदि रसिदहरू परिक्षण गरिएकोमा निम्नानुसार कैफियत देखिएकोले गाउँपालिकाबाट वडाहरूको नगदि रसिद रु २०,४६०।०० अशुलउपर गरि सचित कोषमा रकम जम्मा गर्नु पर्ने रु.	२०४६०.००																																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.नं.</th> <th>विवरण</th> <th>रसिद नं.</th> <th>मालपोत रसिद</th> <th>आम्दानी बाध्न छुट रकम</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>वडा नं. ३</td> <td>१७५१</td> <td></td> <td>५००।००</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>वडा नं. ३</td> <td>१६००</td> <td></td> <td>१००।००</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>वडा नं. ३</td> <td>१४९३</td> <td></td> <td>४६००।००</td> <td>कम आम्दानी बाधेको</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>वडा नं. ५</td> <td></td> <td></td> <td>८३१।००</td> <td>आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>रघुगंडगा गा.पा</td> <td></td> <td></td> <td>६९५।००</td> <td>आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>२०४६०।००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	सि.नं.	विवरण	रसिद नं.	मालपोत रसिद	आम्दानी बाध्न छुट रकम	कैफियत	१	वडा नं. ३	१७५१		५००।००			वडा नं. ३	१६००		१००।००			वडा नं. ३	१४९३		४६००।००	कम आम्दानी बाधेको	२	वडा नं. ५			८३१।००	आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,	३	रघुगंडगा गा.पा			६९५।००	आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,				जम्मा	२०४६०।००		
सि.नं.	विवरण	रसिद नं.	मालपोत रसिद	आम्दानी बाध्न छुट रकम	कैफियत																																							
१	वडा नं. ३	१७५१		५००।००																																								
	वडा नं. ३	१६००		१००।००																																								
	वडा नं. ३	१४९३		४६००।००	कम आम्दानी बाधेको																																							
२	वडा नं. ५			८३१।००	आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,																																							
३	रघुगंडगा गा.पा			६९५।००	आम्दानी बाधेको तर बैकमा जम्मा गर्न बाकी,																																							
			जम्मा	२०४६०।००																																								
११.	सम्पत्ति हस्तान्तरण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७,९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिका वा नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा गाउँपालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान सामानहरू जिम्मेवारी सार्ने गरेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरू हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरूको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।																																											
१२.	बरबुभारथ : मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समितिको नाममा रहेको पेशकी तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको गाउँपालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेशकी फछ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको बेरुजु लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले एकिक गरी अध्यावधिक नगरेकोले यस गाउँपालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।																																											
१३.	उपभोक्ता समिति : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ । यसवर्ष निर्माण व्यवसायीबाट कार्य नगरि सबै पूजीगत प्रकृतीका कार्यहरू उपभोक्ता समितीद्वारा गरिएको छ । योजना हस्तान्तरण नभएको तथा खर्च सार्वजनिक गरेको जस्ता कानूनले तोकेका कार्य गरेको देखिएन । उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता गरिएपनि अधिकांश कार्यहरू ब्रेकर प्रयोग गरि पहरा फोर्ने र एक्जाभेटर प्रयोग गरेर मात्र कार्य गरिएकाले यस्ता जटिल प्रकृतीका कार्यहरूमा उपभोक्ता समिती आफैले कार्य गर्न नसकेको अवस्था छ । विशेष प्रकृतीका डड्ग र डिजाइन गर्नुपर्ने, अनुभव प्राप्त दक्ष जनशक्तिको आवश्यकता पर्ने कार्य उपयुक्तता बेगरनै उपभोक्ता समितिले कार्य गरेको छ । कार्यालयले उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता गर्ने र सो पश्चात उपभोक्ता समितिले निर्माण व्यवसायिसंग सम्झौता गरि कार्य गराएको पाइयो । यस्का उदाहरणहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।																																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं. मिति</th> <th>योजना तथा उपभोक्ता</th> <th>एक्जाभेटर (ब्रेकर)</th> <th>निर्माण व्यवसायीलाई</th> <th>उ.स.लाई भुक्तानी रु.</th> <th>कर</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	भौ.नं. मिति	योजना तथा उपभोक्ता	एक्जाभेटर (ब्रेकर)	निर्माण व्यवसायीलाई	उ.स.लाई भुक्तानी रु.	कर																																					
भौ.नं. मिति	योजना तथा उपभोक्ता	एक्जाभेटर (ब्रेकर)	निर्माण व्यवसायीलाई	उ.स.लाई भुक्तानी रु.	कर																																							

		समितीको नाम	सहित)	भुक्तानी मूअकर सहित)																											
	१२०/०७४-१२-२५	दगनाम दर्मिजा मोटरबाटो निर्माण उ.स.	टाकुरा विकास बिल्डर्स प्रा.लि.	९६४३३३.७६	११,८३,०००.००	८५३३९.२७																									
	२४०/०७५-२-२९, ३७६/०७५-३-२८	दगनाम दर्मिजा मोटरबाटो निर्माण उ.स.	टाकुरा विकास बिल्डर्स प्रा.लि.	२०१०३१.३०	७१८८९९९.००	१७७९०.३८																									
	७६/०७४-११-२८, २७९/०७५-३-६	भोलुंगे पुल देखि वउग देउरालीसम्म को घोडेटो बाटो निर्माण उ.स.		छैन	३९६९६४२.००	०.००																									
	४/०७४-८-१४, १९/०७४-९-२०, २३८/०७५-२-२३	भ्रि पाखापानी सडक स्तरउन्नती उ.स.	सम्मान कन्स्टक्सन प्रा.लि.	९९१०९०.००	३१८५०३४.१४	८७७०७.०८																									
	जम्मा					१९०८३६.७३																									
१४.	<p>सामान खरिद : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१) अनुसार निर्माण कार्य वा सो सम्बन्धि सेवा उपभोक्ता समितिबाट लिन सकिने उल्लेख छ । मालसामान खरिदको उपभोक्ता समितीले गर्ने परिकल्पना नै खरिद ऐन र नियमावलीले नगरेको अवस्थामा उपभोक्ता समितीसंग सम्झौता गरि उपभोक्ता समितीले मालसामान खरिद गर्ने गरेको पाइयो । तोकिएको सीमाभित्र रहि प्रतिस्पर्धा कायम गरि कार्यालय आफैले मालसामान खरिद नगरेकाले अनियमित देखिएको रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ.नं. मिति</th> <th>उ.स. को नाम</th> <th>सामानको विवरण</th> <th>रु.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>३९७/०७५-३-३१</td> <td>मौवाफाट क्लब वास्केटबल र भलिबल खरिद उ.स.</td> <td>वास्केटबल पोल खरिद</td> <td>४५०००.००</td> </tr> <tr> <td>२६९/०७५-३-५</td> <td>पाखापानी दलित संजाल</td> <td>फर्निचर</td> <td>१३६५००.००</td> </tr> <tr> <td>२७७/०७५-३-६</td> <td>लक्षित वर्ग उत्थान उपभोक्ता समिती, अध्यक्ष पञ्चमाया पुन</td> <td>फर्निचर</td> <td>३५४७७९.००</td> </tr> <tr> <td>३५७/०७५-३-२४</td> <td>पाखापानी कोटगाउ विद्युत शाखा विस्तार उ.स.</td> <td>सामान खरिद</td> <td>११८७८८४.००</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>१७२४९६३</td> </tr> </tbody> </table>						भौ.नं. मिति	उ.स. को नाम	सामानको विवरण	रु.	३९७/०७५-३-३१	मौवाफाट क्लब वास्केटबल र भलिबल खरिद उ.स.	वास्केटबल पोल खरिद	४५०००.००	२६९/०७५-३-५	पाखापानी दलित संजाल	फर्निचर	१३६५००.००	२७७/०७५-३-६	लक्षित वर्ग उत्थान उपभोक्ता समिती, अध्यक्ष पञ्चमाया पुन	फर्निचर	३५४७७९.००	३५७/०७५-३-२४	पाखापानी कोटगाउ विद्युत शाखा विस्तार उ.स.	सामान खरिद	११८७८८४.००			जम्मा	१७२४९६३	१७२४९६३
भौ.नं. मिति	उ.स. को नाम	सामानको विवरण	रु.																												
३९७/०७५-३-३१	मौवाफाट क्लब वास्केटबल र भलिबल खरिद उ.स.	वास्केटबल पोल खरिद	४५०००.००																												
२६९/०७५-३-५	पाखापानी दलित संजाल	फर्निचर	१३६५००.००																												
२७७/०७५-३-६	लक्षित वर्ग उत्थान उपभोक्ता समिती, अध्यक्ष पञ्चमाया पुन	फर्निचर	३५४७७९.००																												
३५७/०७५-३-२४	पाखापानी कोटगाउ विद्युत शाखा विस्तार उ.स.	सामान खरिद	११८७८८४.००																												
		जम्मा	१७२४९६३																												
१५.	<p>दोहोरो भुक्तानी : गाउँकार्यपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार गाउँपालिकाको सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि सामुहिक अवलोकन भ्रमणमा चालु शिर्षकमा भौ.नं. ३९४/२०७५।३।२८ बाट रु ३००००० खर्च लेखि पोखरा, वन्दीपुर र घान्द्रुक गएको देखिन्छ । अवलोकन भ्रमणका लागी गाउँपालिकाले अलग्गै चालु शिर्षकबाट खर्च लेखेको अवस्थामा गाउँपालिकाको निम्नलिखित जनप्रतिनिधिले सोही समयमा पूजीगत शिर्षकबाट निम्नानुसार पोखरा, वन्दीपुर र घान्द्रुक अवलोकन भ्रमणमा गएको भनी दै.भ.भ भुक्तानी गरेकोले दोहोरो भुक्तानी रु. ८८,९५०।०० असुल गर्नुपर्ने रु.</p>						८८९५०.००																								

भौ.नं.मिति	नाम	भ्रमण गरेको स्थान	समय	रकम	खर्च लेखेको शिर्षक
१०८/ २०७५।३।२८	उपाध्यक्ष कमला तिलिजा	घानद्रुक, पोखरा, वन्दीपुर	२०७६।१।६- २०७५।१।११	८२००।	चालुतर्फ
३८६/ २०७५।३।२८	म.स. देवी कृ शाही	"	"	८७५०।	पूँजिगत
३९४/ २०७५।३।२८	व.अ. विल बहादुर फगामी	"	"	८७५०।	"
"	व.अ. रुक व. गवुर्जा	"	"	८७५०।	"
"	म.स.का.स. विष्णुमति पुन	"	"	८७५०।	"
"	म.स.का.स. याम कु घर्ती	"	"	८७५०।	"
"	म.स.प्रिति गवुर्जा	"	"	८७५०।	"
"	म.स.सविता दर्जि	"	"	८७५०।	"
"	म.स.विष्णु कुमारी भण्डारी	"	"	८७५०।	"
"	व.स. तिलक तिलिजा	"	"	८७५०।	"
जम्मा				८८९५०।	

१६. **लक्षित समूह खर्च** : स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ को दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षित समूहको मागको आधारमा लक्षित समूहको पूँजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरिय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ । कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखि कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठीमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा रघुगंगा गाउँपालीकाले निम्न खर्च गरेको देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना भएको देखिएन । लक्षित समूह कार्यक्रम भनी गरिएका निम्न खर्चहरु चालु शिर्षक अन्तर्गत खर्च हुनुपर्नेमा पूँजीगत शिर्षकबाट गरिएकाले नियमसंगत समेत देखिएन ।

भौ.नं. मिति	विवरण	रु.	भुक्तानी प्राप्त गर्नेको नाम
३६५/०७५-३- २६	लक्षित बर्ग उत्थान कार्यक्रम भनेपनि भलिबल, बास्केटबल, स्टेशनरी, होटलको बिल लगायतमा खर्च	९६०००.००	मिलिजुली महिला समूह, रघु ८ की अध्यक्ष अगेन्द्र छत्याल
३३७/०७५-३- २२	जेष्ठ नागरिक, अपांगलाइ भत्ता वितरण	५७६००.००	लक्षित बर्ग उत्थान उ.स.
४०२/०७५-३- ३२	ज्येष्ठ नागरिक, अपांगलाइ भत्ता वितरण, स्टेशनरी र खाजा खर्च	९६०००.००	वडा सचिव यज्ञ ब. कार्कीले पे.फ. गरि खर्च

१७. **पूँजीगतबाट चालु खर्च**: एकीकृत आर्थिक संकेत तथा बर्गीकरण र व्याख्या, २०७४ मा पूँजीगत शीर्षकमा विनियोजित वजेटबाट चालुखर्च गर्न नपाइने उल्लेख छ । रघुगंगा गाउँपालीकाको कार्यालयले यो वर्ष निम्नानुसार चालु खर्च पुजिगत वजेटमा समावेश गरि वजेट खर्च लेखेको नियम सम्मत देखिएन । चालु प्रकृतिका खर्च चालु वजेट शिर्षकका समावेश गरि वजेट खर्च नलेखेको रु.

६८१४६३.००

भौ.नं. मिति	विवरण	रु.
४००/०७५-३-३१	स्टेशनरी सामान तथा कम्प्यूटर मर्मत	६००१०.००
३८६/०७५-३-२८	भ्रमण तथा अनुगमन खर्च	२००००२.००
३८५/०७५-३-२८	भ्रमण खर्च	१३२१४२.००
३३९/०७५-३-२२	भ्रमण खर्च	१५५४००.००
३१०/०७५-३-१४	विद्युत महशुल, विभिन्न चालु खर्च	११९७५९.००
२६४/०७५-३-४	भ्रमण खर्च	१४१५०.००
	जम्मा	६८१,४६३.००

१८. **एक गाउ एक उत्पादन :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१) अनुसार निर्माण कार्य वा सो सम्बन्धि सेवा उपभोक्ता समितिबाट लिन सकिने उल्लेख छ। कृषि सम्बन्धि कार्य उपभोक्ता समितिले गर्ने परिकल्पना नै खरिद ऐन र नियमावलीले नगरेको अवस्थामा उपभोक्ता समितिले एक गाउ एक उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरेको पाइयो। यस गाउपालिकामा सिमि, आलु याहाको स्थानियस्तरमा उत्पादन हुने खेती भएकोमा एक गाउ एक उत्पादन कार्यक्रममा समावेश गरेको पाइयो। यस्तो बितरणमुखि कार्य भन्दा व्यवसायिक खेतीतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ। साथै एक गाउ एक उत्पादन कार्यक्रम भनी गरिएका खर्चहरु चालु शिर्षक अन्तर्गत खर्च हुनुपर्नेमा पूंजीगत शिर्षकबाट गरिएकाले नियमसंगत देखिएन।

भौ.नं. मिति	समेटिएका प्रमुख क्षेत्रहरु	उपभोक्ता समितिको नाम	भुक्तानी रु.
३४४/०७५-३-२४	आलु सिमीको विउ खरिद र बितरण सम्बन्धि कार्यक्रम	एक गाउ एक उत्पादन उपभोक्ता समिति, वडा नं. ४, बेग	४८००००.००
२६७/०७५-३-४	आलु सिमी, अलैचीको विउ खरिद र बितरण सम्बन्धि कार्यक्रम	रिखार कृषि समूह, रघु ८	४८००००.००
२९९/०७५-३-१३	सिमी खेती बितरण कार्यक्रम	सिमी खेती बितरण कार्यक्रम उ. स.	४८००००.००

१९. **तलवी प्रतिबेदन :** निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम स्थानीय तह अर्न्तगतका कर्मचारीहरुको वार्षिक तलवी प्रतिबेदन आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट पारीत गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिबेदन पारित गरेको छैन। तलवि प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ।

२०. **विद्युतिय लेखा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ मा कारोवार को लेखा राख्नु पर्ने तथा महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयले निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराई सवै गाउपालिकाहरुले Sub National Treasury Regulatory application (SUTRA) प्रयोग गरी लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस गाउपालिकाले उक्त सफ्टवेयरमा लेखा राखेको देखिएन। सफ्टवेयरको विश्वसनियता परिक्षण गरी सम्बन्धित निकायबाट स्विकृति लिइ लेखा राख्नुपर्दछ।

२१. **सार्वजनिक परिक्षण:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परिक्षण अर्न्तगत सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस गाउपालिकाले सार्वजनिक परीक्षण गरेको भनी केहि व्यक्तिहरुको उपस्थिती सहितको कागजात संलग्न गरेको भनिएपनि ऐन अनुरूपको सार्वजनिक परीक्षण नगरिएको र सार्वजनिक सुनुवाई गरेको देखिएन।

२२.	योजना र कार्यान्वयन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ वमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथमिककरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले यो अनुसारको प्राथमिककरण नगरि समग्रमा योजना छनौट गरेको र योजनाहरू मूलतः सडक निर्माणतर्फ केन्द्रित गरेको पाइयो ।																								
२३.	पेशकी - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४(३) मा तोकिएको म्यादभित्र यसै नियमावलीको कार्यविधि अपनाइ पेशकी फछ्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुबैको कर्तव्य हुने व्यवस्था छ । निम्न व्यक्ति तथा समितीलाई निम्न शिर्षकबाट पेशकी दिएकोमा आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फछ्यौट गरेको नदेखिएकाले रु. ८,४४,०००।०० फछ्यौट गर्नुपर्ने रु.					८४४०००.००																			
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">सि. नं.</th> <th style="width: 30%;">व्यक्ति/फर्मको नाम</th> <th style="width: 15%;">पेशकीको मिति</th> <th style="width: 15%;">खर्च शिर्षक</th> <th style="width: 30%;">पेशकी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">१</td> <td>सार्वजनिक सुनवाइ पेशकी, वडा सचिव श्री यज्ञ बहादुर काकी</td> <td style="text-align: center;">२०७५-३-२६</td> <td style="text-align: center;">समानीकरण चालु</td> <td style="text-align: right;">१४४०००.००</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">२</td> <td>रुइसे डाडादेखि आइसफलसम्म पदमार्ग निर्माण उ.स.</td> <td style="text-align: center;">२०७५-३-२४</td> <td style="text-align: center;">पर्यटन पूर्वाधार विकास</td> <td style="text-align: right;">७०००००.००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">८४४,०००.००</td> </tr> </tbody> </table>	सि. नं.	व्यक्ति/फर्मको नाम	पेशकीको मिति	खर्च शिर्षक	पेशकी रकम	१	सार्वजनिक सुनवाइ पेशकी, वडा सचिव श्री यज्ञ बहादुर काकी	२०७५-३-२६	समानीकरण चालु	१४४०००.००	२	रुइसे डाडादेखि आइसफलसम्म पदमार्ग निर्माण उ.स.	२०७५-३-२४	पर्यटन पूर्वाधार विकास	७०००००.००		जम्मा			८४४,०००.००				
सि. नं.	व्यक्ति/फर्मको नाम	पेशकीको मिति	खर्च शिर्षक	पेशकी रकम																					
१	सार्वजनिक सुनवाइ पेशकी, वडा सचिव श्री यज्ञ बहादुर काकी	२०७५-३-२६	समानीकरण चालु	१४४०००.००																					
२	रुइसे डाडादेखि आइसफलसम्म पदमार्ग निर्माण उ.स.	२०७५-३-२४	पर्यटन पूर्वाधार विकास	७०००००.००																					
	जम्मा			८४४,०००.००																					
(क) रुइसे डाडादेखि आइसफलसम्म पदमार्ग निर्माणका लागि यसवर्ष ब.उ.शि.नं. ३२५१०६४ पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रममा रु. १० लाख बजेट विनियोजन भएको देखिन्छ । उक्त कामका लागि २०७५।२।३० मा उ.स.संग सम्झौता भइ प्रथम रनिड बिल बापत भौ.नं. ३ मिति २०७५.३.२४ बाट रु. ३०००००।०० भुक्तानी दिइ रु.७०००००।०० पेशकी दिएको देखिन्छ । वर्षान्तमा आएर पेशकी दिने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।																									
२४.	सामाजिक सुरक्षातर्फ : वडा नं. १ र ५ को ३ किस्ताको नमुनाको परिक्षण गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिसके पछि सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्नेमा सो गरेको देखिएन । साथै गाउँपालिकाले भत्ता पाउने लाभग्राहिको नाम समावेश गरि भत्ता वितरण गरेको देखियो भने मृत्यु हुने र बसाई सराई गर्नेको लगत अध्यावधिक गरेको देखिएन । सामाजिक सुरक्षामा जेष्ठ नागरिक, जेष्ठ नागरिक अन्य बिधवा महिला, पूर्ण अपांग, अति अशक्त अपांग, औषधि उपचारको रकम बैंक नभएकोले वडा सचिव (वडा नं ३ बाहेक) मार्फत नगद भुक्तानी दिएको पाइयो । सामाजिक सुरक्षा भत्ताको वितरणको अभिलेखलाई आधुनिकीकरण गरि व्यवस्थित अभिलेख राख्नुपर्दछ ।																								
२४.१.	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम बुझाईएका प्रमाण सम्लग्न नभएकोले रु ५५२००।०० को बुझ्नेको प्रमाण पेश गर्ने अन्यथा अशुलउपर गरि राजश्व खातामा जम्मा गर्नु पर्ने रु.					५५२००.००																			
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">भौ.नं. र मिति</th> <th style="width: 10%;">विवरण</th> <th style="width: 10%;">वर्ग</th> <th style="width: 20%;">नामथर</th> <th style="width: 10%;">रकम</th> <th style="width: 10%;">कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">१०-२०७४।०८।२१</td> <td>वडा नं. ५</td> <td>बालबालिका प्रथम किस्ता</td> <td style="text-align: center;">सि.नं.११,१२,२०,२६</td> <td style="text-align: right;">१६००।००</td> <td style="text-align: center;">४ जनाको बढि पे.फ.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>वडा नं. १</td> <td>पूर्ण अपाङ्ग दोश्रो किस्ता</td> <td style="text-align: center;">सि.नं. श्री घन बहादुर गर्बुजा</td> <td style="text-align: right;">२४००।००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	भौ.नं. र मिति	विवरण	वर्ग	नामथर	रकम	कैफियत	१०-२०७४।०८।२१	वडा नं. ५	बालबालिका प्रथम किस्ता	सि.नं.११,१२,२०,२६	१६००।००	४ जनाको बढि पे.फ.		वडा नं. १	पूर्ण अपाङ्ग दोश्रो किस्ता	सि.नं. श्री घन बहादुर गर्बुजा	२४००।००							
भौ.नं. र मिति	विवरण	वर्ग	नामथर	रकम	कैफियत																				
१०-२०७४।०८।२१	वडा नं. ५	बालबालिका प्रथम किस्ता	सि.नं.११,१२,२०,२६	१६००।००	४ जनाको बढि पे.फ.																				
	वडा नं. १	पूर्ण अपाङ्ग दोश्रो किस्ता	सि.नं. श्री घन बहादुर गर्बुजा	२४००।००																					

	वडा नं. २	बालबालिका दोश्रो किस्ता	सि.नं.३७ श्री ससि परियार	१६००१००		
	वडा नं. ४	एकल महिला तेश्रो किस्ता	सि.नं.१० श्री वर्ति कुमारी गर्बुजा	४०००१००		
	वडा नं. ५	जेष्ठ नागरिक अन्य तेश्रो किस्ता	सि.नं.१० श्री सत्य देवि पुन	८०००१००		
	वडा नं. ५	जेष्ठ नागरिक अन्य तेश्रो किस्ता	सि.नं.१० श्री भक्त बहादुर थंजालि	८०००१००		
	वडा नं. ८	जेष्ठ नागरिक अन्य तेश्रो किस्ता	सि.नं.१७ श्री खन्तरी छन्त्याल	८०००१००		
			सि.नं.२२ श्री गब बहादुर छन्त्याल	८०००१००		
	वडा नं. ८	जेष्ठ नागरिक अन्य तेश्रो किस्ता	सि.नं.१४ श्री थमन बहादुर छन्त्याल	८०००१००		
	वडा नं. ८	विधवा भत्ता तेश्रो किस्ता	सि.नं.१४ श्री रन कुमारी छन्त्याल	४०००१००		
	वडा नं. ८	बालबालिका तेश्रो किस्ता	सि.नं.१४ श्री कविता घर्ति	१६००१००		
	जम्मा			५५२००१००		
२५.	स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धि ऐन २०७४ (२०७५।१।२४) ले स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले निर्वाचित भई पदभार ग्रहण गरेको मिति देखि मासिक सेवा सुविधा पाउने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाका अध्यक्ष , उपाध्यक्ष, सदस्य तथा गाउँ सभा सदस्यको मासिक सुविधा ३१,०००।, २६,०००।, १८,०००।, ९,०००।, र ६०००। तोकिएको छ । संचार सुविधा प्रति महिना १५००।, १०००।, ८००। का दरले गाउँपालिकाका अध्यक्ष , उपाध्यक्ष, सदस्य तथा गाउँ सभा सदस्यलाई दिने व्यवस्था छ । गाउँपालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष सहित ४२ जनाले चाडपर्व खर्च समेत १२ महिनाको सुविधा रु ५३,४३,०००। र संचार सुविधा रु.१,०६,८००। भुक्तानी लिएको देखिन्छ ।					
२६.	विशेष भत्ता : आ.व. २०७५।७६ को बजेट तर्जुमा एवं कार्यक्रम तयारी भनी अन्य भत्तामा भौ.नं. १६७/२०७५।०३।२७ बाट निम्न खर्च लेखेको छ । नेपाल सरकारले तोकिएको काम गरे बापत तलव भत्ता सुविधा उपलब्ध गराएको अवस्थामा स्पष्ट आधार एवं कार्यविधि विना भत्तामा खर्च लेखेकोले १२ जना कर्मचारीलाई भुक्तानी भएको रु. १,४९,१७५।०० अनियमित देखिएको रु.					१४९१७५.००
२७.	स्थलगत निरीक्षण: दग्नाम दर्मिजा मोटरबाटो निर्माण उ.स.ले सम्पन्न गरेको निम्नानुसारको दग्नाम दर्मिजा मोटरबाटो को केहि क्षेत्रको स्थलगत निरीक्षण गर्दा कडा चट्टान काटेर उपभोक्ता समितीले निर्माण गरेको पाइयो । यस्तो जटिल प्रकृतीको कार्य उपभोक्ता समितीले गरेको छ । यस्तो कार्य अनुभव र दक्षता प्राप्त निर्माण व्यवसायीबाट गराउन कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ ।					

२८. **बेरुजू** - गाउँपालिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार यो वर्ष असुल गर्नुपर्ने बेरुजू रु.३ लाख ५५ हजार, अनियमित बेरुजू रु.८ लाख २३ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने बेरुजू रु.१लाख ६९ हजार र पेशकी बाकी बेरुजू रु.८ लाख ४४ हजार कायम भएकोमा रु. १५ लाख ३३ हजार समायोजन भई रु.३७ लाख २४ हजार बेरुजू कायम भएको छ ।

२९. **अनुगमन तथा मूल्याङ्कन** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजू फछ्यौट गर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही ऐनको दफा ८४(२) (घ) बमोजिम बेरुजू फछ्यौट गर्ने, गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले गत वर्षको बेरुजू फछ्यौट गरेको देखिएन । गत वर्षको बेरुजू स्थिति निम्नानुसार देखिएको छ :

गत वर्षको बेरुजू रकम (रु.) (A)	यो वर्ष फछ्यौट (B)	बाँकी (C=A-B)
२९१०००	०	०

३०. **अद्यावधिक बेरुजू स्थिति** : गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ :

गत वर्षसम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी (रु.) (C)	यो वर्षको सं प.बाट कायम बेरुजू रु. (D)	यो वर्षको कायम बेरुजू रु. (D)	बाँकी (F=C+D+E)
२९१०००	०	३७२४४११	४०१५४११

अनुसूची- १

रघुगंगा गाउपालिका
वेरुजू वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक वेरुजू			प्रतिक्रियावाट फछ्यौट/समायोजन			वाँकी वेरुजू			वाँकी वेरुजू								
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अशुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेशकी		
			सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती		रकम	सैदान्तिक			लगती	रकम	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी
१.	म्याग्दी	रघुगंगा गाउपालिका	२०	१०	३७२४				२०	१०	३७२४	१६५	२५४६	१६९	-	-	२७६	१४४	७००	८४४

अनुसूची- २

स्थानीय तह सञ्चित कोष विवरण
२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात	
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च		
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१० (१+५-९)	
१.	म्याग्दी	रघुगंगा गाउपालिका	५७५४	१५०८३१	१५५४७२	१४४२	३०७७४५	(२+३+४)	१७९९७३	९४५७७	१२४५९	२८७००९	२६४९०